

«En åpen og opplyst offentlig samtale» - NOU 2022:9 Høringsvar fra Demokratene om ytringsfrihet ønsket regulert av ytringsfrihetskommisjonen.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-9/id2924020/?ch=2>

Demokratene må bare innrømme at vi ikke har rukket å lese alle de ca. 340 sidene i rapporten fra ytringsfrihetskommisjonen av sprikende kvalitet og etterrettelighet. Vi vil derfor bare kommentere på anbefalingene fra denne såkalte ytringsfrihetskommisjonen som åpenbart opererer med et misvisende navn i tråd med «the ministry of truth» fra boka «1984»

- Innlemme FNs CRPD i norsk lov:

Demokratene vil ikke innlemme CRPD i norsk lov av flere grunner, men vil likevel at det offentlige oppmuntrer næringslivet til å legge bedre til rette for personer med nedsatt funksjonsevne samt selv går foran som et godt forbilde og ikke bare bedriver snakk om dette. Selvfølgelig innenfor rimelighetens grenser. Vi vil ikke innlemme CRPD i hovedsak fordi dette er positive rettigheter som da betyr at andre må koste dem. De vil da også kunne være grobunn for evig konflikt da det vil være umulig å tilfredsstille alle de ønsker som da kan og vil komme som krav, da man har gitt noe uspesifisert som rettighet. Intensjonene er gode, men det er også veien til helvete.

- Endre ordlyden i straffeloven § 185:

Demokratene vil fjerne straffelovens §185 da man ikke skal kunne straffes for frimodige ytringer. Den vilkårlige bruken og forståelsen av loven taler for seg selv hvorfor den bør fjernes. Hvis man likevel skal endre den kan man også tilføre «politisk syn» som en kategori slik at den i alle fall er i samsvar med FNs menneskerettigheter.

- Fjerne ordet «skjellsord» i straffeloven § 156:

Demokratene istemmer.

- Gjennomgå, forenkle og tydeliggjøre lovteksten i offentleglova:

Demokratene istemmer.

- Lovfeste unntak fra taushetsplikten i forvaltningsloven:

Demokratene istemmer.

- Styrke lovfestet rett til innsyn i straffesaksdokumenter:

Demokratene istemmer.

- Oppdatere reglene om fotoforbud i domstolsloven:

Demokratene istemmer.

- Legge inn et nytt punkt til arbeidsmiljøloven §4-3 om at arbeidsgiver skal legge til rette for et godt ytringsklima:

Her mener Demokratene man allerede har gått for langt med å regulere hva en privat virksomhet faktisk skal holde på med selv om vi støtter intensjonen. De fleste private bedrifter vil drive med det som gir dem inntekter og gjør dem konkurransedyktige som gjør at de faktisk har råd til å ha folk i arbeid. Det offentlige har ikke slike bekymringer. Ytringsfrihetskommisjonen preges sterkt av fravær av personer fra Norges største arbeidsgiversektor: **Små og mellomstore bedrifter.**

- Supplere forvaltningsloven med en egen bestemmelse om retten til å varsle eksternt til media eller offentligheten:

Demokratene istemmer.

- Innarbeide et eksplisitt uttrykk for myndighetenes plikt etter Grunnloven § 100 til å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale (infrastrukturkravet) i kulturlovas formålsbestemmelse:

Demokratene istemmer.

- Innarbeide et eksplisitt uttrykk for myndighetenes plikt etter Grunnloven § 100 til å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale (infrastrukturkravet) i kulturlovas formålsbestemmelse:

Demokratene er skeptisk til at man skal dele ut felleskapets midler uten føringer.

- Oppheve forbudet i kringkastingsloven mot politisk reklame og reklame for livssyn:

Når yringsfrihetskommisjonen klarer å komme med påstanden at fjernsynsmediet ikke lenger har en nøkkelposisjon for politisk debatt og valgprosessen, kan man undre seg over hva slags virkelighetsboble de befinner seg i. Det er en ren diskvalifikasjon for å ta kommisjonen seriøst. Demokratene ser ingen grunn til å oppheve forbudet som ser ut til å fungere ganske greit selv om det har blitt vannet ut.

- Endre åpenhetsloven slik at den kan anvendes på store plattformsselskapers virksomhet i Norge:

Demokratene klarer ikke å se hva man skal oppnå med dette annet enn å produsere mer arbeidstimer i det offentlige bekostet av felleskapet.

- Regjeringen bør initiere en evaluering av Grunnloven § 100:

Demokratene vil tilbakeføre den gamle grunnlovens §100 som ga borgerne reell yringsfrihet og vern mot falske og ærekrenkede beskyldninger, som nå er borte. Det skal ikke være opp til en dommer å bestemme og tolke hva folk kan si eller ikke. Grunnloven er også basert på negative rettigheter, dvs. innskrenking av statens muligheter for innblanding i det private liv. Toleranse og mangfold har derfor ingenting å gjøre i grunnloven.

- Gjøre en gjennomgang og sammenstilling av eksisterende lovbestemmelser om taushetsplikt og analysere disse opp mot den internasjonale rettsutviklingen på dette området:

Demokratene istemmer.

- Prioritere arbeidet med å innlemme forordningen om digitale tjenester (DSA) i EØS-avtalen og norsk lov:

Demokratene protesterer på det sterkeste mer innlemming i EU og overnasjonalt styre som DSA innebærer. Samarbeid med EU gjør vi gjerne som likeverdige partner, men vi tar ikke imot ordrer.

- Sørge for effektivt og koordinert tilsyn av plattformsselskapene gjennom DSA og eventuell supplerende nasjonal lovgivning:

Demokratene ser gjerne at vi regulerer plattformsselskaper mer og i alle fall sørger for at de følger norsk lov som de ikke gjør i dag. Men ikke gjennom DSA.

- Bidra til et nordisk samarbeid for større demokratisk kontroll av plattformsselskapene:

Demokratene klarer ikke å forstå logikken med at samarbeid med andre lands nasjonale myndigheter

skulle innebære mer demokratisk kontroll? Hva mener yrtingsfrihetskommissjonen med betegnelsen «demokratisk kontroll»? Demokrati betyr folkestyre. «demokratisk kontroll» må da logisk sett bety at folket da får mer kontroll. Samarbeid mellom nasjonale myndigheter er da logisk sett mindre «demokratisk kontroll»

Demokratene ser gjerne at norske myndigheter samarbeider og koordinerer med våre naboland om tiltak og virkemidler for å få plattformselskaper til å rette seg etter nasjonal lovgivning.

- Klargjøre hvilket handlingsrom som finnes for nasjonal tilpasning i DSA og bruke handlingsrommet til å styrke muligheten for innsyn i og kontroll med plattformenes virksomhet i Norge gjennom nasjonale presiseringer av loven:

Demokratene gjentar protesten mot å innlemme Norge mer i EU. Vi ønsker derimot forslaget om endringer i loven for mer innsyn og kontroll av plattformselskapene velkomment.

- Vurdere åpenhetsloven opp mot DSA og anvende den for økt innsyn i plattformselskapene:

Demokratene vil ikke vurdere noe opp mot DSA. Vi gjentar: Demokratene klarer ikke å se hva man skal oppnå med dette annet enn å produsere mer arbeidstimer i det offentlige bekostet av felleskapet.

- Ta initiativ til å utarbeide en OECD-veileder for plattformselskap som kan brukes i arbeidet med åpenhetsloven:

Demokratene gjentar igjen. Vi vil ikke innlemme Norge mer i overnasjonale organisasjoner. Fortsatt forstår vi ikke hva man skal oppnå med å bruke åpenhetsloven mot plattformselskaper.

- Sikre at yrtingsfrihet blir en sentral del av vurderingsgrunnlaget når eierinnflytelsen i store plattformselskap forvaltes gjennom oljefondet:

Demokratene istemmer.

- Ta inn et krav i utredningsinstruksen om at myndighetene, ved innføring av nye tiltak for kommunikasjonskontroll mv, må gjøre en selvstendig vurdering av hvordan tiltaket påvirker yrtingsfriheten, både alene og sammen med andre eksisterende tiltak:

Demokratene forstår egentlig ikke anbefalingen.

- Utarbeide en veileder til utredningsinstruksen som regulerer nærmere hvordan yrtingsfrihetsvurderinger skal gjøres:

Hvem skal utarbeide denne veileder? Demokratene har verken tiltro til yrtingsfrihetskommissjonen eller dagens myndigheter når det kommer til yrtingsfrihetsspørsmål.

- De etiske retningslinjene for statstjenesten bør endres i tråd med Sivilombudets kritikk, og det bør foretas en gjennomgang av kommunenes veiledere og etiske retningslinjer for å legge til rette for mer yrtingsfrihet for arbeidstakere.

Demokratene istemmer.

- Utarbeide en handlingsplan mot diskriminering av samer og nasjonale minoriteter som er særlig utsatt for hets og sjikane:

Fra SNL: «Hets betyr hatkampanje» Er nasjonale minoriteter utsatt for hatkampanje fra noen som har betydelig innflytelse i samfunnet? Hvis svaret er nei, skal man heller ikke lage en handlingsplan som skal bøte på et problem som ikke finnes.

- Prioritere arbeid med å sikre bedre teknisk utstyr i domstolene:

Her trenger man ikke mer prioritering da dette tydeligvis ikke fungerer. Man trenger bare å iverksette det som ble vedtatt av Stortinget allerede i 2005. Kanskje vurdere bøter for de ansvarlige og foretaksstraff?

- Skaffe bedre oversikt og statistikk over straff av ytringer ved gjennomgang av tingrettspraksis, bedre systemer i domstolene for å trekke ut statistikk og bedre systemer for registrering av rettskraftige avgjørelser hos politiet:

Demokratene mener dette er totalt meningsløst. Men støtter alt arbeid som forbedrer tilgjengelighet for å hente ut informasjon fra norske rettsaler.

- Journalisters sikkerhet må være en prioritert oppgave for politi og påtalemyndighet:

Her opptrer ytringsfrihetskommisjonen meget falskt da dette forslaget ikke går på sikkerhet. At journalister skal befattes under samme lov som politi, helsepersonell, brann etc blir problematisk på flere områder. Det første åpenbare er hvem er journalist eller ikke? Det andre er at journalister ikke akkurat er kjent for å være sannferdige eller ærlige. Skal det være straffbart å fortelle journalister hva man mener om disse når man treffer på dem? Demokratene motsetter seg på det sterkeste at såkalte journalister skal skjermes mot frimodige ytringer.

- Styrke politiets kompetanse til å vurdere hatefulle ytringer og gjennomføre en undersøkelse av kvaliteten på etterforskningsarbeidet:

Demokratene mener at politiet heller burde brukes til å oppklare ekte kriminalitet i stedet for å opptre som et moralpolit, til det beste for felleskapet.

- Tilrettelegge for et uavhengig ytringsfrihetsråd som kontinuerlig samler og vurderer kunnskap, bidrar til opplyst debatt og fremmer forslag og anbefalinger til myndighetene, blant annet om plattformens virksomhet i Norge:

Høres fint ut i teorien. Men hvor uavhengig kan dette rådet bli? Uavhengig fra hvem? Demokratene mener vi allerede har nok supperåd i Norge. Vi trenger ikke flere.

- Opprette en nasjonal digital hjelpeportal som kan samle og synliggjøre lovverkets grenser for ytringsfrihet, samt vise vei til hjelpeapparat for dem som trenger bistand:

Demokratene vil på det sterkeste advare mot å opprette et offentlig finansiert supperåd av aktivister som skal fortelle folk at de har blitt krenket og bringe inn meningsløse saker til justisbehandling som ikke hører hjemme der.

- Utforske ikke-rettslige mekanismer i tillegg til straff av ytringer, som økt bruk av Konfliktrådet og forebyggende samtaler som ikke er i regi av politiet, for eksempel i saker som angår straffeloven § 185 om hatefulle ytringer:

Demokratene mener dette er selvmotsigende. Et brudd på straffelov kan ikke behandles andre steder enn hos politiet og/eller retten. Vi reager også på at ytringsfrihetskommisjonen av alle, vil bruke dette i tillegg til straff og ikke som alternativ.

- Fjerne kostnadene ved bruk av Einnsyn for kommuner og fylkeskommuner for å få flere inn i ordningen:

Demokratene istemmer.

- Synliggjøre forvaltningens oppfølging av offentleglova ved å lage og offentliggjøre lister over hvordan ulike etater følger den opp:

Demokratene istemmer.

- Tettere oppfølging av lovverket om universell utforming. Følge opp brudd på IKT-forskriftens krav til universell utforming:

Demokratene er skeptisk til pålegg som i mange tilfeller anses som urimelige i forhold til privat virksomhet.

- Videreutvikling av læreplaner med mer slik at utdanningsløpene styrker kritisk tenkning, digital kildekritikk og motstandskraft mot desinformasjon, samt satse på kursing og opplæringstiltak for den voksne befolkningen:

Demokratene er skeptisk til at de som i dag er utvikler læreplaner er i stand til å belære om kritisk tenkning, kildekritikk og desinformasjon. Anbefalingen om kursing om dette for den voksne befolkning i offentlig regi viser at man lite har lært av historien da det nettopp er det offentlige myndigheter man skal være skeptisk mot. I denne sammenheng vil vi nevne sitatet som er tillagt Thomas Jefferson: «The price of freedom is eternal vigilance.»

- Utvikle en Skolesekk for yringsfrihet etter modell fra Den kulturelle skolesekken:

Demokratene liker intensjonen, men er skeptisk med tanke på kost/nytte effekt.

- Styrke arbeidet med faktasjekk i skolen, i rammene av den foreslåtte skolesekken for yringsfrihet:

Når yringsfrihetskommisjonen i praksis viser til faktisk.no som et nyttig tilskudd for å motvirke feil og desinformasjon har Demokratene liten tiltro til dette arbeidet. Det faktisk.no holder på med er det motsatte av yringsfrihet.

- Etablere program for opplæring og trening i bruk av yringsfriheten i skoler etter modell fra Veiviserprogrammet eller Dialogpilotene:

Demokratene vil gå imot denne anbefalingen da man bare produserer mer jobber i offentlig sektor som vi ikke ser nytte av.

- Øke synligheten til og kunnskap om samer, det samiske og nasjonale minoriteter i skolen:

Demokratene ser ikke konkret hva forslaget skal gjøre annet enn å produsere mer arbeidstimer i det offentlige.

- Opplæring i rettigheter og plikter som berører yringsfriheten i arbeidslivet bør være en del av ulike utdanningsløp:

Det er allerede mer enn nok teori i utdanningsløpet til yrkesfag. Hvis man fjerner noe av den og erstatter den med opplæring i dette er det en bra ting Demokratene gjerne bifaller. Hvis det kommer i tillegg, vil Demokratene være imot dette.

- Forbedre opplæringen om kildevern for myndighetspersoner og opplæring i yringsfrihet for offentlig ansatte:

Demokratene istemmer.

- Innhente og samle mer kunnskap om praktisering av kildevernet og særlig praksis rundt etterforskning av kilder som har bidratt anonymt med informasjon til mediene:

Demokratene blir ikke helt klok på hvem som skal samle eller bruke denne informasjonen.

- Sørge for bedre opplæring av offentlig ansatte i innsynsrettigheter:

Demokratene istemmer. Men ligger eksisterende problem på vilje eller kunnskap?

- Ta inn konkrete tiltak for å øke kunnskapsnivået om innsynsrettigheter og praktisering av offentleglova som krav i statlig tildelingsbrev:

Demokratene istemmer.

- Støtte organisasjoner som jobber med aktive mottiltak mot hatefulle ytringer i sivilsamfunnet og styrke arbeidet mot utenforskap og ulikhet:

Demokratene mener staten allerede bruker nok på penger på såkalt gode formål og holdningsorganisasjoner. Demokratene mener samfunnet hadde vært tjent med mindre slike.

- Frivillige organisasjoner og andre organisasjoner i sivilsamfunnet bør ha beredskap for å bistå medlemmer i krevende ordskifter:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Løfte synligheten til, samt kunnskapen og informasjon om, det samiske i grunnskoleutdanningen i hele Norge:

Demokratene mener at før man skal løfte noe bør man ha en formening om dagens status. Vi kan ikke se at slik status er nevnt.

- Sikre robuste støtteordninger som tilrettelegger for et mangfold av medier og meningsmangfold:

Dagens ordning med NRK og pressestøtte er vits i forhold til formålet. Demokratene kan også føre bevis for denne påstand. Demokratene vil aktiv kjempe for en total omlegging av dagens ordning og ikke forankre ordningen ytterligere.

- Utrede behov for å endre organisering av NRKs og NRK Sápmis eierskap eller andre tiltak for å sikre uavhengigheten:

Demokratene støtter dette forslaget om at samene selv vil drifte nyheter og underholdning på samisk. Vi tar for gitt at de også betaler for det selv hvis det blir en realitet.

- Arbeide for å sikre mer tilgang til gratis journalistikk i bibliotekene:

Demokratene menes at dagens ordning med at aviser slipper moms og mange i tillegg mottar pressestøtte burde tilsi at biblioteker skulle få gratis tilgang til alle tidsskrifter som enten mottar pressestøtte eller ikke betaler moms.

- Mediene må intensivere arbeidet med universell utforming av sine tjenester.

Tilgjengelighet må defineres som en del av medienes samfunnsoppdrag:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Mediene bør utvise enda større åpenhet om eierforhold og avtaler om utveksling av innhold mellom medier (stoffutvekslingsavtaler), samt redaksjonell praksis. Det bør utvises åpenhet om redaksjonelle valg og prioriteringer, faktasjekk og feil:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Et tydeligere skille mellom annonser og redaksjonelt innhold gjennom bedre oppfølging og praktisering av Vær Varsom-plakatens krav:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Sikre kontinuerlig opplæring og kunnskapsbygging om kildevern i pressen:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Mediene bør jobbe for en bredere representasjon av mennesker med funksjonsnedsettelse og andre minoriteter i redaksjonene, både som kilder og internt i redaksjonene:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Mediene bør være bevisst på begrepsbruk ved omtale av mennesker med funksjonsnedsettelse. Her kan NRKs arbeid med en ny ordliste for funksjonsmangfold fungere som inspirasjon:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Mediebransjen bør anmelde trusler og systematisk trakassering:

Mener ytringsfrihetskommisjonen at mediene ikke gjør dette i dag?

- Mediene bør arbeide systematisk for en kultur der ubehagelige erfaringer og motbør både internt og eksternt synliggjøres og bearbeides:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Mediene oppfordres til å være oppmerksomme på uerfarne skribenter og bidragsytere og følge opp disse i krevende ordskifter:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Journalisters sikkerhet internasjonalt bør ha høy prioritet hos bransjeorganisasjonene og i norsk utenrikspolitikk:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Sikre en fungerende infrastruktur for kunst og kultur gjennom kulturpolitikken:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Styrke arbeidet med universell utforming og tilgjengeliggjøring av kultur for mennesker med funksjonsnedsettelse:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Øke bevisstheten innad i kunstsektoren om verdien av debatt, kritikk og meningsmangfold. Kunstnerorganisasjoner og tilsvarende bør kunne veilede og støtte kunstnere som står i krevende ordskifter:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Styrke Fribyordningen for å kunne tilby beskyttelse til flere forfulgte kunstnere:

Demokratene er skeptisk til å utvide denne ordningen med statlige midler uten å ha en offentlig diskusjon om hva man vil oppnå med ordningen

- Arbeidsgivere og ledere bør legge til rette for mer kunnskap, opplæring og trening i ytringsfrihet og forhold som påvirker denne:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her.

- Arbeidsgivere må forsikre seg om at informasjon om rettigheter i arbeidslivet er tilgjengelig på andre språk enn norsk og engelsk når det er nødvendig:

Demokratene mener at dette ikke er arbeidsgivers ansvar. Hvis det blir nødvendig er det jo nettopp fordi arbeidsgiver er useriøs. Har ytringsfrihetskommisjonen tenkt på hvor dumt det er at de mener en useriøs arbeidsgiver forventes å opplyse sine arbeidere om deres rettigheter, til og med på deres eget språk.

- Partene i arbeidslivet bør jobbe sammen for å øke kunnskapen om ytringsfrihetens verdi i arbeidslivet og oppmuntre til mer bruk av den:

Demokratene forstår ikke hva ytringsfrihetskommisjonen konkret faktisk foreslår her. Vi reagerer imidlertid på at ytringsfrihetskommisjonen ikke kritiserer partene i arbeidslivet for den dårlige behandling varslere får i arbeidslivet.

- Flere instanser bør forsterke innsatsen for å spre kunnskap og informasjonsmateriell om ytringsfrihet i arbeidslivet gjennom kampanjer og lignende:

Demokratene er skeptisk til økt pengebruk i det offentlige til slikt tiltak.

- Erfaringer med bruk av ytringsfrihet og oppfatning av ytringskulturen innad bør være en del av medarbeiderundersøkelser i bedrifter:

Demokratene undrer seg over hva dette skal hjelpe. Er det dårlige kår i bedriften for ytringsfrihet tror vi neppe at dette blir særlig populært å ta opp i medarbeidersamtalen.

- Opprette et fast program for forskning på status for ytringsfriheten som viderefører studiene som er gjort i regi av Fritt Ord de siste årene:

Demokratene ser ikke behov for dette da vi antar at hvis noe vil forske på dette vil man få bevilget midler til dette.

- Gjennomføre studier som kan gi kunnskap om positive sider ved bruk av ytringsfriheten:

Demokratene reagerer her på ordbruken til ytringsfrihetskommisjonen da den gir inntrykk av at det er mange negative sider med ytringsfriheten.

- Flere studier som kartlegger grad av tilknytning til offentligheten, særlig hos samer og ulike minoritetsgrupper:

Demokratene forstår ikke helt hva ytringsfrihetskommisjonen mener med «grad av tilknytning til offentligheten»

- Flere studier av samers og ulike minoriteters bruk av og erfaringer med ytringsfrihet, inkludert minoriteter innad i minoritetsgrupper:

Demokratene forstår ikke helt hva man egentlig skal finne ut av?

- Flere studier av seksuelle minoriteters og mennesker med funksjonsnedsettelsers bruk av ytringsfrihet:

Demokratene forstår ikke helt hva man egentlig skal finne ut av?

- Mer bruk av datadrevne analyser for å kartlegge det faktiske og ikke bare opplevde omfanget av ulike typer ytringer:

Demokratene forstår ikke helt hva man egentlig skal finne ut av?

- Sikre et forskningsløft for å bedre kunnskapen om de store plattformsselskapers påvirkning på det norske samfunnet:

Demokratene istemmer.

- Mer forskning på omfang, bruk og skadeeffekter av des- og feilinformasjon og hvordan motstandskraften mot slik informasjon kan styrkes i Norge. Støtte utvikling og tilgjengeliggjøring av teknologi for å avdekke desinformasjon:

Demokratene er i utgangspunktet positive til dette forslaget, men reagerer på at staten skal være

med å utvikle teknologi for å avdekke desinformasjon. Er det positivt at f.eks. Kinas myndigheter besitter slik teknologi?

- Mer forskning på anvendelsen og effektene av straffebud som rammer ytringer, blant annet eventuell sosial slagside og hvilken effekt straff har, både preventivt i samfunnet og overfor minoriteters menneskeverd:

Demokratene istemmer.

- Videreføre faste, systematiske undersøkelser over tid for å måle utviklingen for ytringsfrihet i arbeidslivet:

Demokratene er i utgangspunktet positive til dette men undrer seg over hvem som skal foreta disse systematiske undersøkelser?

- Gjøre studier som kartlegger status for og erfaringer med ytringsfrihet i hele kunst- og kulturfeltet. Gjennomføre en undersøkelse om hvordan prinsippet om avstand mellom offentlig myndighet og kunstfeltet (armlengdes avstand-prinsippet) fungerer i praksis i norsk kunst- og kulturliv:

Demokratene antar at dette blir gjort enten ytringsfrihetskommisjonen anbefaler det eller ikke.

- Gjennomføre forskning på hvordan eksisterende og framtidige lovhjemler for bruk av tvangsmidler har på det offentlige ordskiftet, med et særlig blikk på eventuell nedkjølende effekt. Tilsvarende forskning bør gjøres av situasjoner der en straffer personer som har gått til mediene med opplysninger:

Demokratene istemmer.

- Jobbe for økt metodisk og begrepsmessig nøyaktighet og refleksjon når studier gjennomføres, presenteres og debatteres:

Demokratene istemmer.